

Daňový a účetní bulletin 2019 – 2020 - 2021

Změny v zákoně o DPH

V první části naleznete rekapitulaci změn pro rok 2019, která již byla avizována dříve. V další části jsou pak uvedeny změny pro rok 2020 a výhled na rok 2021.

Významné opravy nemovitostí a vracení DPH v případě jejího prodeje v režimu osvobození (od 1.4.2019)

Prodej nemovitosti je nyní osvobozen od DPH po uplynutí 5 let od její kolaudace. V takovém případě se u technických zhodnocení opět vrací poměrná část uplatněného DPH a to s ohledem na 10 letou lhůtu. V případě prodeji plátcí DPH lze po dohodě prodej zdanit, na uplatněné nároky na odpočet pak není nutno "sahat".

Nově bude v tomto režimu nahlíženo i na tzv. podstatné opravy (definovány jako 200 000 Kč na jednu samostatnou opravu). To znamená, že pokud dojde k osvobozenému prodeji nemovitosti, na které byly v posledních 10 letech provedeny podstatné opravy, bude nutno poměrnou část nároku na odpočet z těchto oprav "vrátit" v okamžiku prodeje.

Doporučení:

Z toho vyplývá i nutnost vést si o takových opravách dostatečnou evidenci! Bez ní (a je to 10 let...) nebude možné se spolehlivě a správně s korekcí uplatněného DPH vypořádat...

DUZP u opravných daňových dokladů, uvedení do přiznání (od 1.4.2019)

V případě vystavování opravných daňových dokladů dosud platilo, že ODD nemá své vlastní DUZP. Nově je oprava považována za samostatné zdanitelné plnění, ODD tedy musí obsahovat DUZP, ke kterému se oprava dělá (den uznání reklamace, den, kdy bylo skutečně vráceno zboží, kdy byl přesažen množstevní limit pro bonus apod.) Pokud tedy příjemce ODD "nestihne" opravit DPH včas (k uvedenému DUZP), pak nemusí podávat dodatečné přiznání, ale v KH bude vidět k jakému datu se mělo státu vrátit...budou z toho časové posuny, které budou vidět v KH a automaticky budou nejspíš jednou za čas počítat úroky z prodlení...

Zahrnutí opravy do přiznání – DODAVATEL: Nově může uplatnit změnu DPH nejdříve ke dni ODESLÁNÍ ODD...tedy již ne k datu, kdy byl ODD doručen odběrateli!

Příklad - reklamace:

S DUZP 20.10.2019 dodáno zboží. Dodavatel zjistil, že 1 ks je nefunkční a dne 5.11. jej reklamoval. Dodavatel reklamaci vyřídil 30.11. – uznal její oprávněnost, odeslal odběrateli písemné vyrozumění mailem a vyhověl přání dodavatele na vrácení peněz. Dne 15.12. vystavil dobropis (opravný daňový doklad) a odeslal jej odběrateli mailem. Na vystaveném dokladu uvedl jako datum vystavení 15.12., DUZP 30.11. (zobrazí se i v kontrolním hlášení)

Dodavatel: uplatnit změnu DPH může nově nejdříve ke dni ODESLÁNÍ ODD...tedy již ne k datu, kdy byl doručen odběrateli! V našem příkladu to bude v prosincovém přiznání.

Odběratel: Správně má povinnost zahrnout dobropis do listopadového přiznání k DPH. Pokud to „nestihne“ nemusí podávat dodatečné, ale zahrne dobropis do pozdějšího období. Jelikož ale uvede v kontrolním hlášení datum 30.11. bude vidět časový posun...FU by měl automaticky jednou za čas spočítat úroky z prodlení za pozdní uvedení do přiznání a zaslat platební výměr.

Příklad – oprava chyby v původním dokladu:

Odběratel vystavil doklad s DUZP 20.10.2019. Při přebírání zásilky odběratelem bylo zjištěno, že 1 ks zboží nebyl dodán. Upozornil tedy dodavatele, že vystavený doklad nesouhlasí s dodaným zbožím. Dodavatel tedy dne 5.11. vystavil a odběrateli mailem odeslal dobropis na toto zboží. Na dokladu uvedl jako datum vystavení 5.11.2019 a jako DUZP datum 20.10.2019 (formálně opravuje původní plnění, jelikož tato částka v něm OD POČÁTKU neměl vůbec figurovat!)

Dodavatel: uplatnit změnu DPH může nově nejdříve ke dni ODESLÁNÍ ODD...V našem příkladu to bude v listopadovém přiznání.

Odběratel: Správně má povinnost zahrnout dobropis do říjnového přiznání k DPH. Pokud to „nestihne“ nemusí podávat dodatečně, ale zahrne dobropis do pozdějšího období. Jelikož ale uvede v kontrolním hlášení datum 20.10. bude vidět časový posun...FU by měl automaticky jednou za čas spočítat úroky z prodlení za pozdní uvedení do přiznání a zaslat platební výměr.

Prodloužení lhůty pro dobropisování v případě soudního řízení (od 2019)

Standardně lze DPH "vydobropisovat" (vystavit opravný daňový doklad) v případě uznání reklamace nejpozději do 3 let od původního DUZP. Nově je v případě, kdy k danému obchodnímu případu je navázáno soudní či rozhodčí řízení na jeho dobu lhůta zastavena a rozběhne se dále až po skončení řízení. V takových případech tedy bude možné opravit DPH i u starších plnění.

DUZP u přefakturací služeb souvisejících s nájmem (od 1.4.2019)

Do zákona se vrátila definice dříve používaná, kdy DUZP = datum zjištění výše přeúčtované částky. V posledních letech toto vypadlo, DUZP bylo tedy dnem poskytnutí služby, čímž se ovšem nikdo neřídil :-)

DUZP u dlouhodobých plnění – stačí vyfakturovat „aspoň něco“ (od 2019)

Pro plnění, jejichž délka přesahuje 1 rok, je povinnost odvést DPH vždy nejpozději k 31.12. každého roku, a to z té části plnění, která byla dosud poskytnuta. Taková kalkulace je někdy možná a snadná (např. pravidelný, ale dlouhodobý nájem), jindy takřka nemožná. Proto se toto ustanovení rozšiřuje o výjimku: bude-li v průběhu roku poskytnuta (jakákoliv) záloha na danou službu není již nutné k 31.12. nic řešit.

Vracení DPH u nedobytných pohledávek § 46 (od 1.4.2019)

Byly rozšířeny podmínky, při jejich splnění vzniká nárok na vrácení DPH správcem daně u vystavených faktur. (Dosud bylo zúženo pouze na konkurz.) O vratku DPH lze požádat, pokud řádně přihlášená pohledávka:

- Exekuce: uplynulo více, než 2 roky od exekučního příkazu a stále není zcela vymožena
- Exekuce: zastavena pro nemajetnost dlužníka
- Insolvence: prohlášen konkurz / schváleno oddlužení
- Úmrtí dlužníka: je zřejmé, že z pozůstalostního řízení nebude uspokojena

Zároveň existuje judikatura NSS, kdy není možné požadovat, aby v okamžiku uplatnění vratky byl ještě odběratel plátcem DPH (podmínka dle § 46/3/h). Je postačující, pokud byl plátcem v okamžiku DUZP. GFŘ vydalo jako návod k přesnému postupu v tomto smyslu velmi podrobnou [Informaci](#).

Sjednocení výpočtu DPH metodou "shora" i "zdola" (od 1.4.2019)

Ano, konečně bude DPH vycházet zcela stejně při použití jakékoliv metody výpočtu. Přestane se totiž "nesmyslně" zaokrouhlovat v průběhu výpočtu.

Zaokrouhlování DPH a fakturované částky (od 1.10.2019)

S výše uvedenou změnou výpočtu se tedy pojí i zrušení jakékoliv možnosti zaokrouhlování vypočtené DPH a základu daně. Obojí tedy NELZE zaokrouhlovat na desetníky, padesátníky nebo koruny a je povinnost jej uvádět přesně na haléře.

Celkovou částku na dokladu pak zaokrouhlit samozřejmě LZE, nejvýše na celé Kč. Novinkou však je, že tento zaokrouhlovací rozdíl je předmětem DPH a zdaní se ve stejné sazbě, jako hlavní plnění. Dosud tato částka neovlivňovala DPH.

Více v podrobné [Informaci GFR](#)

Poskytnutí jednoúčelového poukazu = poskytnutí služby (od 2019)

Dosud platí, že poskytnuté poukazy (tzv. dárkové apod. - až následně dojde k čerpání odběrem služby či zboží) jsou de facto v režimu záloh. Pokud je tedy jednoznačně zjištělý účel poukazu odvádí se DPH v okamžiku přijetí úplaty za poukaz v příslušné sazbě dle jeho účelu. Vhodnou evidencí o čerpání poukazů lze následně (pokud je např. stanovena jeho platnost s tím, že pokud nebude vyčerpán peníze se nevrací a uhrazená částka je považována za smluvní sankci - stornopoplatek, který DPH nepodléhá) lze u nevyčerpaných poukazů - záloh získat DPH zpět.

Nově u jednoúčelových poukazů na služby dochází pro účely DPH k fikci - dodání služby. Tím je DPH definitivně odvedeno (nejedná se o zálohu) a k žádnému zúčtovávání již nemůže dojít (ani při nevyčerpání poukazu)

(Pro úplnost dodávám, že u víceúčelových poukazů, kdy není jisté jaké sazbě DPH bude následné plnění podléhat, se nyní daň odvádí až v okamžiku jeho čerpání. Tento stav zůstane zachován i po novele.)

Více (včetně konkrétních příkladů) v podrobné [informaci GFR](#)

Uvádění revers charge do pozdějšího období akceptováno (od 2019)

Dosud by se zcela správně mělo v případě, že nestihnu vyměřit DPH u tuzemských služeb v režimu revers charge k jejich DUZP (stavebnictví, vybrané elektronické služby...) podat dodatečné přiznání. Jelikož však (v případě nekráceného nároku na odpočet) nedochází ke změně daňové povinnosti (uplatňuji DPH na obou stranách přiznání) bude do § 104 přidána i tato možnost. Takový časový posun pak nebude sankcionován a lze "i nadále" uvádět tato vyměření do přiznání aktuálně neuzavřených.

Vždy min. 2 důkazy pro osvobození dodání zboží v rámci EU (od 1.1.2020)

..aneb končí „dobrá víra“ v přepravu zboží do EU, ČR navíc nestihla tuto povinnost implementovat do českého zákona a jsme povinni vycházet přímo ze znění [nařízení 282/2011](#) ke směrnici o DPH Evropské komise. **Aby bylo dodání zboží do EU osvobozeno od tuzemského DPH je nutno splnit následující podmínky:**

- Nově jsou dodavatel s odběratelem spoluodpovědní za splnění podmínek přepravy!
 - Nestačí již pouze čestné prohlášení odběratele, že zboží bude / bylo přepraveno do jiného státu EU
 - Čestné prohlášení je i nadále součástí důkazů, má však zcela jasně stanovenou podobu – viz. dále odst. 1 písm.b) bod i.
 - Je nutno doložit vždy min. 2 DALŠÍ důkazní prostředky prokazující přepravu... CMR, objednání přepravy, kniha jízd, cesták, GPS evidence, zaplacení přepravy, pojištění přepravy...podle toho, zda přepravu sám realizuji nebo ji sjednávám u přepravce...důkazy jsou typu „a“ a „b“
 - Pokud přepravu zajistí kupující MUSÍM (a mám právo požadovat) od něj získat výše uvedené důkazní prostředky o přepravě
- BEZ splnění těchto nových podmínek NELZE dodání zboží osvobodit a musí být zdaněno v tuzemsku!

Přesný návod: kapitola VIII, oddíl 2A, čl. 45a nařízení 282/2011:

1. Pro účely uplatňování osvobození od daně stanoveného v článku 138 směrnice 2006/112/ES se má za to, že zboží bylo odesláno nebo přepraveno z členského státu mimo jeho území, avšak uvnitř Společenství, v jednom z těchto případů:
 - a) **prodávající uvede, že zboží bylo odesláno nebo přepraveno jím nebo na jeho účet třetí osobou, a má *buď alespoň dva důkazy uvedené v odst. 3 písm. a), které si neprotiřečí a které jsou vydány dvěma různými stranami nezávislými navzájem, na prodávajícím a na pořizovateli, nebo jeden z důkazů uvedených v odst. 3 písm. a) v kombinaci s jedním z důkazů prodávajícího a pořizovatele uvedených v odst. 3 písm. b) potvrzujících odeslání nebo přepravu, který důkazu uvedenému v odst. 3 písm. a) neprotiřečí, které jsou vydány dvěma různými stranami nezávislými navzájem, na prodávajícím a na pořizovateli;***
 - b) **prodávající má:**
 - i. ***písemné potvrzení od pořizovatele, v němž je uvedeno, že zboží bylo odesláno nebo přepraveno jím nebo na jeho účet třetí osobou, s uvedením členského státu určení zboží; toto písemné potvrzení obsahuje: datum vystavení; jméno a adresu pořizovatele; množství a druh zboží; datum a místo ukončení přepravy zboží; v případě dodání dopravního prostředku identifikační číslo tohoto dopravního prostředku; a totožnost fyzické osoby přijímající zboží za pořizovatele; a***
 - ii. ***alespoň dva důkazy uvedené v odst. 3 písm. a), které si neprotiřečí a které jsou vydány dvěma různými stranami nezávislými navzájem, na prodávajícím a na pořizovateli, nebo jeden z důkazů uvedených v odst. 3 písm. a) v kombinaci s jedním z důkazů uvedených v odst. 3 písm. b) potvrzujících odeslání nebo přepravu, který důkazu uvedenému v odst. 3 písm. a) neprotiřečí, které jsou vydány dvěma různými stranami nezávislými navzájem, na prodávajícím a na pořizovateli.***

Pořizovatel poskytne prodávajícímu písemné potvrzení uvedené v prvním pododstavci písm. b) bodě i) nejpozději desátý den měsíce následujícího po dodání.

2. Správce daně může domněnku podle odstavce 1 vyvrátit.
3. Pro účely odstavce 1 se jako doklad o odeslání nebo přepravě uznávají:
 - a) *dokumenty týkající se odeslání nebo přepravy zboží, jako je podepsaný doklad nebo nákladní list CMR, náložný list, faktura za leteckou přepravu, faktura od dopravce zboží;*
 - b) *jiné dokumenty:*
 - i. *pojistka vztahující se na odeslání nebo přepravu zboží nebo bankovní doklady prokazující úhradu za odeslání nebo přepravu zboží;*
 - ii. *úřední dokumenty vydané orgánem veřejné moci, například notářem, potvrzující ukončení přepravy zboží v členském státě určení;*
 - iii. *potvrzení skladovatele v členském státě určení o převzetí zboží potvrzující skladování zboží v tomto členském státě.“*

Konsignační sklad v jiném státě EU – nová pravidla (od 1.1.2020)

V současné době není pojetí zdanění DPH jednotné ve všech státech EU a proto dochází, opět na základě směrnice, ke sjednocení pravidel.

Nově se tedy zavádí povinnost registrace k DPH ve státě EU, kde je sklad umístěn, pokud nejsou splněny podmínky pro zjednodušený systém.

Podmínka pro použití zjednodušeného systému:

Mezi dodáním a prodejem ve skladu nesmí NIKDY uplynout více, než 12 měsíců. Jakmile bude jedinkrát porušeno („do posledního šroubku“) vznikne povinnost registrovat se v tomto státě k DPH a navždy fungovat v základním a ne zjednodušeném režimu. Splnit se dá i tak, že se zboží před uplynutím lhůty vrátí nebo prodá tomu, kdo spravuje sklad...Nutná perfektní evidence!

Způsob vykazování v přiznání a souhrnném hlášení:

- Všechna přemístění do konce roku proběhnou postaru...vznikne zmatek...doporučuji vše přemístit zpět a po novém roce naskladnit od nuly, vše se stejnými (novými) podmínkami
- Už při přemístění se vykáže v přiznání na ř.20 a v SH uvede s kódem přemístění zboží
- Až při ostrém odběru (prodeji z konsignačního skladu) se vystaví doklad, který se opět uvede do přiznání do ř. 20 a do SH nyní s kódem 0 (dodání zboží). Druhá strana teprve v tuto chvíli přidání a oddaní.

V přiznání se tedy vykazování zdvojí, ale pokaždé s jiným kódem v SH.

Leasing – odpočet celého DPH při pořízení § 13/3/c (od 1.1.2020)

Dosud se DPH uplatňovalo postupně v rámci jednotlivých splátek. Nově se bude vycházet z ekonomického vlastnictví předmětu leasingu. Sjednotí se tedy způsob nároku na odpočet bez ohledu na formu pořízení: v okamžiku pořízení se bude odpočítávat celé DPH na základě dodaného „fiktivního, jen pro účely DPH“ dokladu. Zároveň se DPH celé zaplatí. Splátkový kalendář pak bude rozpočítávat již pouze základ daně, jelikož DPH bude vypořádáno.

Přesun do 10% sazby DPH (od 1.5.2020)

S náběhem poslední vlny EET dojde k přesunu vybraných služeb a zboží z 15% do 10% sazby DPH:

- Spotřeba vody (vodné i stočné)
- Teplo (již od 1.1.2020)
- Kadeřnické služby, péče o děti a staré či postižené osoby...
- E-knihy, audioknihy, půjčování knih
- Stravovací služby s výjimkou alkoholických nápojů kromě točeného piva (pivo tedy 10%)

Prodloužení lhůty pro vrácení nadměrných odpočtů z 30 na 45 dnů

Změna ve zdaňování nájmu (od 2021)

Dosud je pronájem nemovitosti osvobozen od DPH s tím, že u souvisejících nákladů nelze uplatnit odpočet DPH a u nákladů provozních se pak tento odpočet krátí vypočteným koeficientem. Je však umožněno v případě nájmu jinému plátcí dobrovolně nájem zdanit DPH a tím se vyhnout všem předchozím omezením (např. nemožnost nárokovat odpočet z oprav, technického zhodnocení...)

Nově se počítá s tím, že v případě bytů, rodinných a bytových domů (tedy nemovitostí zkolaudovaných pro bydlení) NEBUDE MOŽNÉ nájem zdaňovat, a to bez výjimky. Vždy se tak bude jednat o plnění od DPH osvobozené s dopady na nemožnost uplatnění nároku na odpočet u souvisejících nákladů a povinností krátit nárok na odpočet u nákladů provozních (tedy společných jak zdaňovaným, tak osvobozeným činnostem).

Nepříjemným dopadem by pak byla i skutečnost, že novela dopadne na možnosti uplatnění nároků na odpočet u již realizovaných technických zhodnocení či pořízených nemovitostí, u kterých ještě neuplynula 10 letá lhůta pro sledování a případné krácení odpočtu. Zde by muselo dojít de facto k vrácení příslušného počtu desetin dříve uplatněných nároků na odpočet (za roky, kdy by již nájem byl v režimu osvobození).

Doporučení:

Jelikož mnohdy dochází k nájům nemovitostí, které jsou určeny pro podnikání (kanceláře) a přitom kolaudovány jsou jako prostory pro bydlení (bude se vycházet z údajů v katastru nemovitostí) týkala by se uvedená změna i těchto nájmu. Je tedy vhodné zvážit, zda změnou v KN (rekolaudací na nebytové prostory) by nebylo dosaženo souladu se skutečností a zároveň by nedošlo k nutné aplikaci osvobození od DPH. Nájem nebytových prostor jinému plátcí zůstane i nadále v režimu podléhajícím DPH s možností nároku na odpočet.

S přáním pěkného dne

